

opusdei.org

Armastada kirglikult maailma

8. oktoobril 1967, Navarra ülikooli kampuses pidas püha Josemaría jutlust „Armastada kirglikult maailma.” Avaldame teksti eesti keeles.

07.10.2017

Püha Josemaría, Armastada kirglikult maailma (hispaania keeles)

Te kuulsite äsja kahte lugemist Pühakirjast 21. pühapäeval pärast Nelipühi. Jumalasõna viis teid keskkonda, kuhu ma tahan viia ka

oma sõnad, mida nüüd teile ütlen.
Need on preestri sõnad, mida ta
lausub suurele Jumala laste
perekonnale Tema pühas Kirikus.
Sõnad, mis tahavad olla
üleloomulikud, tuua sõnumit Jumala
suurusest ja Tema halastusest
inimeste peale. Sõnad, mis
valmistavad teid võtma vastu imelist
Armulauda, mida me täna Navarra
ülikooli kampuses pühitseme.

Mõelge hetkeks sellele, mida ma
ütlesin. Me pühitseme püha
Armulauda, Issanda Ihu ja Vere
sakramentaalset ohvrit, ususaladust,
mis sisaldab endas kõiki kristlikke
saladusi. Seepärast pühitseme me
kõige pühamat ja kõige
olemisülesemat tegevust, mida
inimesed Jumala armu abil saavad
selles elus teostada: võtta vastu
Issanda Ihu ja Verd, mis mõneti on
nagu maiste ja ajaliste sidemete
vallapäästmine, et olla juba koos
Jumalaga Taevas, kus Kristus ise

pühib pisarad meie silmist ja kus ei ole surma ega nuttu ega väsimusohkeid, sest vana maailm on otsa saanud.[1]

Seda nõnda lohutavat ja sügavat tõde, Armulaua eshatoloogilist tähendust, nagu seda nimetavad teoloogid, võib aga vääríti mõista. See on ikka olnud nii, kui on tahetud kristlikku elu näidata kui midagi puhtvaimset, spiritualistlikku, omast erakordsetele, puhastele inimestele, kes ei sekku maailma põlastusväärsetesse asjadesse või vähemalt taluvad neid nagu midagi sellist, mis paratamatult vaimuga kaasneb, kuni me siin maa peal elame.

Asjade sellisel nägemisel muutub kirik sõna otseses mõttes kristliku elu keskmeks. Ja kristlaseks olemine tähendab seega kirikus käimist, osalemist pühadel tseremooniatel, tegelemist kiriklike asjadega

eraldatud maailmas, mida peetakse Taeva eeskojaks, sellal kui tavaline maailm liigub oma rada. Kristlik õpetus ja elu armus puudutavad siis põgusalt inimajaloo tormilist kulgu, sellega kohtumata.

Sellel oktoobrihommikul Issanda paasa kordamiseks süüvimiseks ettevalmistudes vastame sellisele kristlust moonutavale nägemusele lihtsalt *ei*. Mõtisklege hetke nende raamide üle, mis ümbritsevad Armulauda, meie tänupalvet: me oleme iselaadses pühakojas, mille lööv on ülikooli kampus, altarimaal – ülikooli raamatukogu, eemal on masinad, mis ehitavad uusi hooneid, ja meie kohal on Navarra taevas...

Kas see loetelu ei kinnita teile käegakatsutaval ja unustamatul viisil, et teie kristliku elu tõeline *asupaik* on tavaline elu? Mu lapsed, seal, kus on teie vennad, inimesed, seal kus on teie püüdlused, teie töö,

teie armastused, seal on ka teie igapäevane kohtumispaik Kristusega. Seal, maiste materiaalsete asjade keskel peame end pühitsema, teenides Jumalat ja kõiki inimesi.

Seda olen ma pidevalt õpetanud Pühakirja sõnadega: maailm ei ole halb, sest see on tulnud Jumala käest, sest see on Tema looming, sest Ta vaatas seda ja nägi, et see on hea.[2] Meie, inimesed, teeme selle oma pattude ja truudusetusega halvaks ja inetuks. Ärge selles kahelge, mu lapsed – igasugune möödahiilimine igapäevasest ausast tõelisusest on teie jaoks, maailma-inimesed, Jumala tahte vastane tegu.

Vastupidi – te peaksite nüüd uue selgusega mõistma, et Jumal kutsub teid Teda teenima *tavalistes asjades*, materiaalsetes, ilmalikes ülesannetes: laboratooriumis, haigla operatsioonisaalis, kasarmus, ülikooli kateedris, tehases, töökojas,

põllul, perekonnas – tervel laial
tööpõllul ootab Jumal meid iga päev.
Olgu see teile selge: kõige
tavalisemates olukordades on *midagi*
püha, jumalikku, varjatut, mida
igäühel teist tuleb avastada.

Mul on tavaks üliõpilastele ja
töölistele, kes 1930. aastatel minu
juurde tulid, öelda, et nad peavad
teadma, kuidas oma vaimuelu
materialiseerida. Ma tahtsin neid
hoida eemal toleaekest ja ka
praegusest nii sagedasest kiusatusest
elada nagu kahte elu: ühelt poolt
siseelu, Jumalaga ühendatud elu, ja
teisalt, sellest eraldatud
perekonnaelu, tööalast ja
ühiskondlikku elu, mis on täis väikesi
maiseid reaalsusi.

Ei, mu lapsed! Kahte elu ei saa elada!
Me ei saa olla nagu skisofreenikud,
kui me tahame olla kristlased. On
üksainuke elu, mis koosneb lihast ja
vaimust, ja selles peame me elama

püha hinge ja kehaga ning täidetuna Jumalaga – selle nähtamatu Jumalaga, keda me kohtame kõige nähtavamates ja materiaalsemates asjades.

Ei ole teist teed, mu lapsed: kas me oskame kohtuda oma tavalises elus Issandaga või ei kohta me Teda kunagi. Seepärast võin teile öelda, et meie ajastul on vaja mateeriale ja olukordadele, mis näivad kõige tavalisemad, anda tagasi nende õilis esialgne mõte, panna nad Jumalariigi teenistusse, anda neile vaimsus, tehes neist vahendi ja võimaluse pidevaks kohtumiseks Jeesuse Kristusega.

Tõeline kristlus, mis tunnistab kogu liha ülestõusmist, põrkub alati kokku, nagu on ka loogiline, *diskarnatsiooniga*, kartmata süüdistust materialismis. Seepärast on lubatud rääkida *kristlikust materialismist*, mis astub julgelt

vastu materialismile, mis on pime vaimu suhtes.

Mis on sakramendid – Lihaks saanud Sõna jalajäljed, nagu ütlesid esimesed kristlased – kui mitte kõige selgemad märgid sellest teest, mille Jumal on valinud, et meid pühitseda ja Taevasse viia? Kas te ei tea, et iga sakrament on Jumala arm kogu oma loova ja lunastava väega, mida meile antakse materiaalsete vahendite kaudu? Et Armulaud, mida me juba varsti vastu võtame, on meie Lunastaja jumalik Ihu ja Veri, mida meile pakutakse selle maailma alandliku mateeria, leiva ja veini kujul, *inimese kasvatatud loomulike elementide kaudu*,^[3] nagu viimane oikumeeniline kirikukogu meile meenutas?

On mõistetav, mu lapsed, et apostel kirjutas: *kõik on teie päralt, teie olete aga Kristuse päralt ja Kristus on Jumala päralt*.^[4] See on liikumine

ülespoole, mida meie südamesse valatud Püha Vaim tahab maailmas esile kutsuda: maa pealt Issanda auhiilguse poole. Ja et oleks selge, et see liikumine hõlmab isegi seda, mis näib kõige proosalisem. Ka püha Paulus kirjutab: *kas te nüüd sööte või joote või teete midagi muud – tehke seda Jumala austamiseks!* [5]

See Pühakirja õpetus, mis on teadupärast Opus Dei vaimu keskmes, paneb teid tegema oma tööd täiuslikult, armastama Jumalat ja inimesi, panema armastust oma tavalise päeva väikestesse asjadesse, avastades selle ”millegi jumaliku”, mis peitub üksikasjades. Kui hästi sobivad siia Hispaania poeedi värsid: *Tee seda aeglaselt ja hoolikalt,/ asju hästi teha/on tähtsam kui neid teha.* [6]

Ma kinnitan teile, mu lapsed, kui kristlane teeb armastusega kõige tähtsusetumaid igapäevaseid töid,

siis on need üle ujutatud Jumala olemisülesusest. Seepärast olen teile korranud, pidevalt korrutanud, et kristlik kutsumus seisneb igapäevasest proosast luule tegemises. Näib, et silmapiiril taevas ja maa ühinevad. Kuid ei, tegelikult saavad nad kokku teie südames, kui te elate pühalt igapäevast elu...

Ma just ütlesin, et tuleb elada pühalt igapäevast elu. Ja nende sõnade all mõtlen ma teie kristlike tegemiste kogu tegevuskava. Jätke seega unistused, vääridealism, fantaasiad, ühesõnaga see, mida võiks nimetada müstiliseks soovmõtlemiseks – kui ma ei oleks abielus, kui mul ei oleks seda ametit, kui mul oleks parem tervis, kui ma oleksin noor, kui ma oleksin vana!... Hoidke seevastu kinni kõige materiaalsemast ja vahetumast tegelikkusest, sest Issand on seal: *Vaadake mu käsi ja mu jalgu, ütleb ülestõusnud Jeesus, et see olen mina ise! Puudutage mind kätega ja*

vaadake, sest vaimul ei ole ju liha ega luid, nõnda nagu te minul näete olevat![7]

Ilmalikus maailmas, kus te ringi liigute, on palju külgi, mis neid tõdesid valgustavad. Mõelge näiteks oma käitumisele ühiskonna kodanikena. Inimene, kes teab, et maailm, ja mitte ainult kirik, on Kristusega kohtumise paik, armastab seda maailma, püüab omandada hea intellektuaalse ja erialase ettevalmistuse, kujundab täieliku vabadusega oma isilikud seisukohad probleemide suhtes, mis ta ümber on, ning võtab seega ise vastu otsuseid, mis – selleks, et olla kristlase otsused – nõuavad järelemõtlemist, mis püüavad alandlikult mõista Jumala tahet väikestes ja suurtes elulistes üksikasjades.

Kuid sellel kristlasel ei tule kunagi uskuda või öelda, et ta laskub

kirikust alla maailma, et esindada Kirikut, ja et tema otsused on antud probleemi *katoliiklikud lahendused*. Nii ei saa olla, mu lapsed! See oleks klerikalism, *ametlik katoliiklus* või kuidas tahes te soovite seda nimetada. Igal juhul oleks see asjade loomuse kallal vägivalla tarvitamine. Püüdke igal pool levitada ilmikliku vaimulaadi tõde, mis viib kolme järgmise järelduseni: olla piisavalt aus, et võtta endale isiklik vastutus; olla piisavalt kristlik, et austada usuvendi, kes pakuvad vaba arvamuse alla kuuluvates küsimustes teistsuguseid lahendusi nendest, mis on teil; ja olla piisavalt katoliiklik, et teenida meie Ema, Kirikut, segamata teda inimlikesse tülidesse.

On selge, et selles vallas nagu teisteski, ei saa te igapäevase elu pühalt elamise plaani ellu viia, kui te ei tunne rõõmu vabadusest, mille teile annab Kirik ja teie väarikus

meeste ja naistena, kes on loodud Jumala näo järgi. Isiklik vabadus on kristlikus elus peamine. Kuid ärge unustage, mu lapsed, et ma räägin alati vastustustundlikust vabadusest.

Tõlgendage seega minu sõnu nii, nagu nad on – need on kutse kasutada oma õigusi iga päev, mitte ainult hädaolukorras, ja täita õilsalt oma kodanikukohustusi poliitilises elus, majanduselus, ülikoolis, ametikohal, võttes julgelt vastu kõigi oma vabade otsustuste ja isikliku sõltumatuse tagajärjed. Ja see kristlik *ilmiklik vaimulaad* laseb teil põgeneda sallimatuse eest, fanatismi eest, ja kui seda öelda positiivselt, see laseb meil elada rahu kõigi inimestega ning edendada mõistmist terves ühiskonnas.

Ma tean, et teile pole vaja meenutada seda, mida olen korranud nii palju aastaid. Kodanikuvabaduse, kõrvutielamise ja üksteise mõistmise

õpetus moodustavad peamise osa sõnumist, mida Opus Dei levitab. Kas ma pean kinnitama, et mehed ja naised, kes tahavad Jeesust Kristust teenida Jumala Töös, on lihtsalt *teistega võrdsed kodanikud*, kes püüavad elada oma kristliku kutsumuse järgi, vastutades täielikult kõige eest, mis sellega kaasneb?

Miski ei erista minu lapsi nende kaaskodanikest. Seevastu pole neil midagi ühist religioossete kongregatsioonide liikmetega peale usu. Ma armastan orduinimesi ning austan ja imetlen nende klausuuri, apostolaate, nende maailmast lahtiütlemist – *contemptus mundi*'t –, mis on *teistsugused* pühaduse märgid Kirikus. Kuid Issand ei ole mulle andnud kutsumust orduusse astuda ja kui ma seda sooviksin, ei oleks see minu jaoks õige. Ükski maine võim ei saa mind kohustada mungaks saama, nagu ükski võim ei saa mind sundida abielluma. Ma olen ilmikpreester,

Jeesuse Kristuse preester, kes armastab kirglikult maailma.

Need, kes on koos minu, vaese patusega, Jeesuse Kristuse järel käinud, on üsna väike arv preestraid, kellel varem on olnud ilmalik elukutse või amet, ja arvukalt paljude maailma piiskopkondade ilmikpreesraid, kes nii kinnitavad kuulekust oma piiskopile ning armastust piiskopkondliku töö vastu ja selle viljakust, ja kelle käed on alati ristikujuliselt avali, et kõiki inimesi oma südamesse vastu võtta, ja nad on maailmas, keset tänavakära nagu minagi, ja nad armastavad seda; ja suur hulk mehi ja naisi erinevatest rahvustest ja rassidest, kes räägivad erinevaid keeli ja teenivad elatist oma kutsetöoga. Enamasti on nad abielus, paljud on vallalised. Kõik nad võtavad koos oma kaaskodanikega osa väga tähtsast ülesandest teha maine ühiskond inimlikumaks ja

õiglasemaks. Nad osalevad igapäevaste tegemiste õilsas võitluses isikliku vastutusega, ma kordan, kogedes koos teiste inimestega, külgekülje kõrval edu ja ebaõnne, püüdes täita oma kohustusi ja kasutada oma sotsiaal- ja tsiviilõigusi. Ja kõike seda loomulikkusega nagu iga teine teadlik kristlane, ilma väljavalitu mentaliteedita, sulanuna oma kolleegide hulka, kuid samal ajal püüdes avastada jumalikku sära, mis peegeldub vastu kõige tavalisemalt tegelikkuselt.

Samuti on ka töodel, mida Opus Dei kui ühing edendab, silmapaistvalt ilmalikud tunnusjooned – need ei ole kiriklikud tööd. Nad ei naudi mingit Kiriku hierarhia ametliku esindamise rõõmu. Need on inimese, kultuuri ja ühiskonna arendamise tööd, mida teevad kodanikud, kes püüavad valgustada Evangeelumi valgusega ja soojendada Kristuse armastusega. Täpsustan seda ühe

tõsiasjaga: näiteks ei ole Opus Dei'l, ega saa kunagi olema, ülesannet juhatada piiskopkondlikke seminare, kus *Püha Vaimu seatud piiskopid* [8] valmistavad ette tulevasi preestreid.

Seevastu edendab Opus Dei tööliste ja põllumajadustöötajate koolituskeskusi, alg-, kesk- ja kõrgema hariduse andmise keskusi ning veel nii paljusid erinevaid töid kogu maailmas, sest tema apostellik innukus, nagu ma kirjutasin palju aastaid tagasi, on nagu kallasteta meri.

Kuid mida sel teemal veel pikemalt rääkida, kui teie endi kohalolek on palju kõnekam kui pikaleveninud jutt? Teie, Navarra Ülikooli Sõbrad, olete osa rahvast, kes teab, et ta peab aitama arendada ühiskonda, kuhu ta kuulub. Teie südamlik julgus, teie palve, teie ohver ja teie abi ei tulene katoliiklikust konfessionalismist: teie kaastöö on selge tunnistus

hästikujundatud
kodanikuteadvusest, mis muretseb
maise ühishüve pärast. Te olete
tõend, et üks ülikool võib sündida ja
püsida rahva jõust.

Sel puhul soovin veelkord väljendada
tänuhinnakust koostöö puhul, mida
meie ülikoolile pakuvad minu õilis
Pamplona linn, Navarra suur ja
tugev regioon ning sõbrad tervest
Hispaaniast. Erilist tänu avaldan ma
neile mittehispaanlastele,
mittekatoliiklastele ja
mittekristlastele, kes on mõistnud
selle ettevõtmise mõtet ja vaimu ning
on seda tegudega näidanud.

Tänu kõigile neile on ülikool saanud
üha elavamaks tsiviilvabaduse,
intellektuaalse ettevalmistuse,
ametialase võistuse paigaks ja
kõrghariduse ergutajaks. Teie
suuremeelne ohver on selle
kõikehõlmava töö aluseks, mis püüab

edendada inimeste teadmisi,
ühiskondlikku heaolu ja usuõpetust.

Seda, millest ma just rääkisin, on selgelt näinud Navarra rahvas, kes näeb oma ülikoolis ka piirkonna majandusliku arengu ja eriti ühiskonna arengu tegurit, mis on lubanud paljudel noortel omandada intellektuaalseid elukutseid, mis muul viisil oleks raske ja teatud juhtudel võimatu. Arusaamine ülikooli rollist, mida see linna elus mängib, on kindel põhjus, miks Navarra on ülikooli algusest peale toetanud. See on abi, mis muutub kahtlemata päev-päevalt ulatuslikumaks ja innukamaks.

Ma loodan – sest see vastab õiglusele ja nii paljude maade tegelikkusele –, et jõuab kätte aeg, mil Hispaania riik panustab ka omalt poolt, et kergendada ülesandekoormat, mis ei taotle mingit isiklikku kasu, vaid täielikult pühendatuna ühiskonna

teenimisele, püüab töötada viljakalt rahvuse praeguseks ja tulevaseks õitsenguks.

Ja nüüd, pojad ja tütred, lubage mul peatuda veel ühel, mulle eriti kallil igapäevaelu küljel. Ma räägin inimlikust armastusest, puhtast armastusest mehe ja naise vahel, kihluse ajal, abielus. Pean veelkord ütleva, et see püha inimlik armastus ei ole midagi pelgalt lubatud, sallitud vaimu tõeliste tegevuste kõrval, milleks seda võiksid kahandada väärad vaimsused, millele ma enne viitasin. Nelikümmend aastat olen ma sõnades ja kirjas kuulutanud vastupidist, ja need, kes sellest aru ei saanud, hakkavad juba mõistma.

Armastus, mis viib abielu ja perekonna loomiseni, võib samuti olla jumalik, kutsumuslik, imeline tee, mis paneb täielikult Jumalale pühendumata. Ma ütlesin teile: tehke kõike täiuslikult, pange armastust

väikestesse päevatoimingutesse, avastage see *midagi jumalikku*, mis peitub üksikasjades – kõik see õpetus leiab erilise koha elutähtsas ruumis, mis ümbritseb inimlikku armastust.

Te juba teate seda, õpetajad, õpilased ja kõik need, kes on pühendanud oma tegemised Navarra ülikoolile, et ma olen usaldanud teie armastuse püha Maarja, Kauni Armastuse Ema kätte. Ja siin on pühamu, mille oleme armastusega püstitanud ülikooli *kampusesse*, et ta võtaks vastu teie palved ning ohvriannid imelisele ja puhtale armastusele, mida ta õnnistab.

Kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et teie ei ole iseenese päralt?^[9] Kui palju kordi te vastate rõõmsa jaatusega püha Neitsi, Kauni Armastuse Ema kuju ees apostli küsimusele: jah, me teame

seda ja me tahame nii elada sinu
võimsa abiga, oo Neitsi, Jumalaema!

Iga kord, kui te mõtisklete selle
mõjurikka tegelikkuse üle, tärkab
teis sisekaemuslik palve: Püha Vaim
valis välja midagi nii materiaalset
nagu minu ihu, et rajada sinna oma
eluase..., see ei kuulu enam mulle...,
minu ihu ja hing, kogu minu olemus
on Jumala oma... Ja sellel palvel on
rikkalikud praktilised viljad, mis
tulevad teadmisesest, et apostel ise
soovitas: *Austage siis Jumalat oma
ihus!*[10]

Teisalt ei saa teil olla teadmata, et
ainult nendes, kes mõistavad ja
hindavad sügavuti seda, mida me
just rääkisime inimlikust
armastusest, saab tekkida kõige selle
väljendamatu mõistmine, millest
rääkis Jeesus,[11] mis on puhas
Jumala and ja mis paneb enda ihu ja
hinge Issandale andma, pakkuma

talle jagamatut südant ilma maise armastuse vahenduseta.

Nüüd pean ma lõpetama, mu lapsed. Ma ütlesin teile alguses, et minu sõnad tahaksid teile midagi edasi anda Jumala suuruselt ja halastusest. Arvan, et ma olen seda teinud, rääkides teile igapäevase elu pühalt elamisest. Sest kas pole püha elu keset ilmalikku maailma – ilma kärata, lihtsalt, tõetruult – võimalus tänapäeval liigutavalt näidata *magnalia Dei*'d, Jumala väe suurust, [12] neid imelisi imesid, mida Jumal on alati korda saatnud ega lakka seda tegemast, et maailma päästa?

Nüüd palun ma teid koos psalmistiga ühineda minu palve ja kiitusega: *magnificate Dominum mecum, et extollamus nomen eius simul* – ülistage Issandat koos minuga ja tõstke üheskoos kõrgeks tema nimi! [13] See tähendab, mu lapsed, elamist usus.

Võtke kätte usukilp ... päästekiiver ja vaimumõõk, see on Jumala Sõna.[14]
Nii julgustab meid apostel püha Paulus kirjas efeslastele, mida loeti liturgias mõni hetk tagasi.

Usk on voorus, mida meie, kristlased, nii väga vajame, ja eriti käesoleval Usuaastal, mille meie armastatud Püha Isa paavst Paulus VI on välja kuulutanud, sest ilma usuta pole igapäevaelu pühitsemise alusmüüri.

Meil peab olema elav usk neil hetkedel, mil me läheneme *mysterium fidei*'le, usu saladusele[15] pühal Armulaual, sest me hakkame osalema Issanda paasal, mis võtab kokku ja viib ellu Jumala halastuse inimeste peale.

Usku, mu lapsed, on vaja kinnitamiseks, et mõne hetke pärast uuendatakse sellel altaril *meie Lunastamise tööd*. [16] Usku, et lugeda Usutunnistust ning kogeda altaril ja sellel kokkutulekul Kristuse

kohalolekut, kes teeb, et meil on *cor unum et anima una* – üks süda ja üks hing;[17] kes teeb meist perekonna, ühe püha, katoliikliku ja apostelliku Rooma Kiriku, mis meie jaoks on sama, mis üleüldine.

Lõpuks on usku vaja selleks, minu kallid pojad ja tütre, et näidata maailmale, seda, et kõik see ei tähenda tseremooniaid ja sõnu, vaid jumalikku reaalsust, andmaks inimestele tunnistust igapäevasest pühitsetud elust Isa ja Poja ja Püha Vaimu, ja püha Maarja nimel.

.....

[1] vrd Ilm 21:4

[2] vrd 1 Ms 7 jj

[3] Gaudium et spes, 38

[4] 1 Kr 3:22-23

[5] 1 Kr 10:31

[6] A. Machado, Poesías completas, CLXI. Proverbios y cantares, XXIV, Espasa-Calpe, Madrid, 1940

[7] Lk 24:39

[8] vrd Ap 20:28

[9] 1 Kr 6:19

[10] 1 Kr 6:20

[11] vrd Mt 19:11

[12] Srk 18:5

[13] Ps 34:4

[14] Ef 6:11 jj

[15] vrd 1 Tm 3:9

[16] Ofertooriumi palve IX
pühapäeva Missal pärast Nelipühi

[17] Ap 4:32

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
et-ee/article/armastada-kirglikult-
maailma/](https://opusdei.org/et-ee/article/armastada-kirglikult-maailma/) (02.04.2026)